

Coarctation ya Ayota (Coarctation of the Aorta)

Nhlokomhaka:

1. Ku lala ka Ayota (*Coarctation of the Aorta*) (Ku lala / mpfaleko eka phayiphinkulu leyi tekaka ngati yi yi yisa emirini)

Nhlamuselo:

Xana i yini?

Ku lala ka Ayota (*Coarctation of the Aorta*) i mpfaleko (ku lala) eka phayiphi leyi tekaka ngati ku suka embilwini yi yi yisa emirini. Mpfaleko wu tala ku va endzhaku ka marhavi lawa ya tekaka ngati ya yi yisa enhlokweni na le mavokweni. Leswi swi vula leswaku ku na ku nonoheriwa ka nkholuko wa ngati ku ya ehansi ka miri na le milengeni.

Hakanyingi vhaluvhu ya ayota, laha ngati yi ngenaka hikona eka ayota/phayiphi ku suka embilwini, na yona yi na nkholotlulampimo.

Xana switandzhaku swa byona hiswihi?

Nkavenyeto wa nkholuko wa ngati lowu vangiwaka hi mpfaleko wu vanga ntshikelelo wa lehenhla loko ku nga si va na mpfaleko na ntshikelelo wa lehansi endzhaku ka mpfaleko. Ntshikelelo lowu wa lehansi wa ngati wu nga onha, ngopfungopfu etiyinsweni.

Loko nkavenyeto eka ayota wu tikile ngopfu, vana va ta va na nhluleko wa ku ba nga mbilu wo tika swinene loko phayiphi leyi hundzisaka ngati hilaha ku nga na mpfaleko ku pfaleka. Leswi swi tala ku humelala endzhaku ka ku veleka. Loko xiphiso xi nga kumeki hi ku hatlisa, n'wana a nga lova.

Byi tshunguriwa njhani?

Loko xiphiso lexi xi kumeka, vutshunguri bya laveka ku va ku susiwa mpfaleko. Vana va tshunguriwa hi ku tirhisa murhi lowu vuriwaka *prostaglandin E*, ku endlela leswaku phayiphi leyintsongo (*ductus arteriosus*) yi tshama yi pfulekile, phayiphi leyi yi pfumelala ngati ku va yi hundza hilaha ku nga na mpfaleko. Yi pfuneta n'wana ku va a hanya ku fikela loko vuhandzuri byi endliwa ku humesa mpfaleko. Ku na tindlela to hambana to fikelela leswi. Eka vana vo tala, xiyenge lexi pfalekeke xa phayiphi xa tsemiwa kutani ku tlhela ku hlenganisiwa phayiphi. Eka vana, baluni yi nga ngenisiwa kutani yi pforheteriwa ku ringeta ku pfula mpfaleko. Eka vana lavakulu na vatswatsi, chupu ro tsanyuseka (chupu ro tiya) ra tirhisiwa ku pfula mpfaleko, ku nga endliwanga vuhandzuri.

Loko swi lulamisiwile, n'wana u tala ku va a antswa swinene, kambe wa ha fanele ku ta a ta endla mikambelo ku tiyisisa leswaku phayiphi a yi pfaleki nakambe, na ku xiyaxiya ntshikelelo wa ngati.

